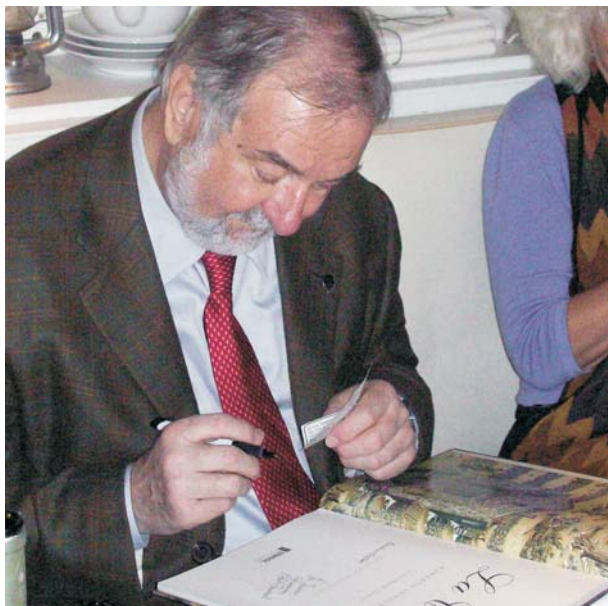

La imatge fixa.

Conversa amb

Roberto Innocenti

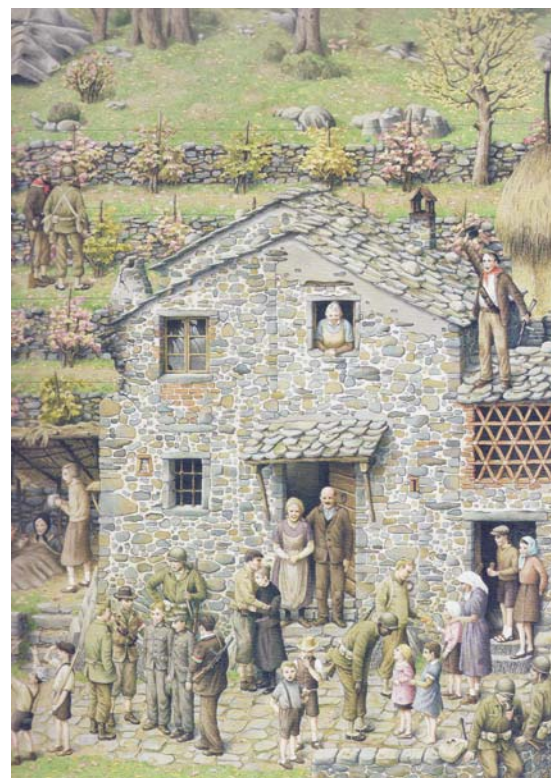
Roberto Innocenti és un home que sembla perdut enmig del no res. Com si aterrés de cop i volta en un indret desconegut o en un dels seus bigarrats dibuixos plens de detalls. La seva mirada busca algun lloc o alguna persona per resituar-se, i té tant de desconcert com de curiositat.

—On treballa, senyor Innocenti?

—Tinc l'estudi a Florència, la ciutat on visc. Primer era a la Via Degli Artisti, i ara en una planta baixa que havia estat una botiga. Cada dia em toca pujar i abaixar la persiana. Passo temporades llargues en una casa al camp, allí també hi tinc un racó. M'agrada la Toscana, és la meua terra. També era la de Collodi, per això el meu Pinocchio és tan toscà.

—Mirant les seves il·lustracions, sempre penso que vostè és un home que gaudeix del temps. De tenir temps per endavant, de no haver de córrer.

—És que tot reclama el seu temps. La mobilitat, la rapidesa, tot això desvirtua la realitat. Li diré que sóc un gran amant de la imatge fixa tot i que, des de l'inici en el camp de la il·lustració, hi ha moltes referències cinematogràfiques en la meua obra. La figuració, les perspectives. Sí, però la imatge en moviment és tan veloç que no deixa espai per a les emocions o les sensacions. La rapidesa en dificulta la retenció. Fixi's en les obres d'art, les que pengen de les parets d'un museu. Són estàtiques i grandioses, i aporten una informació sobre la societat, sobre un moment del temps i la història. L'espectador té temps d'aturar-s'hi, de llegir-les, d'entendre-les. En surt ric. M'agrada el cinema, però reconec que de les pel·lícules, per molt bones que siguin, ens en queda poca cosa, potser una imatge final, o una d'impactant, però oblidem la resta. No retenim la seqüenciació de les escenes. Potser si tinguéssim l'oportunitat de visionar-les a càmera lenta, fotograma per fotograma... D'altra banda, sovint és un al·licient poder perdre la concentració amb tanta facilitat...

—La televisió. Seure's davant de la pantalla i oblidar-se de tot...

—Exactament. La televisió degenera el cervell i crea imbècils. Un infant mirant la televisió o jugant a la play, només passa el temps. El perd, no l'aprofita. Fa poc, en un viatge amb tren, vaig fixar-me en uns vaillets que seien davant meu. Durant tot el trajecte van tenir els ulls fixats en una pantalleta. Un temps ben mort, és el que van viure aquells infants. El cervell no ha treballat: o bé s'ha relaxat—no ha après res, perquè no ha vist res—o bé ha actuat maquinalment sense treure'n profit.

—La imatge fixa quadra molt bé amb el que transmeten els seus dibuixos. Com es documenta?

—Faig servir llibres. Llibres en format paper. Hi ha bones col·leccions publicades a Anglaterra sobre costums i modes dels segles passats. Ara mateix, però, estic treballant en una versió de la *Caputxeta vermella*, i he situat la història en l'actualitat, a l'extraradi d'una gran ciutat. La meua Caputxeta viu en un suburbi. El paisatge que dibuixo es divideix en dues parts: la superior l'ocupa la publicitat i la inferior, les escombraries.

Innocenti es defineix autodidacte. Treballava en el camp del disseny i el cartellisme. No pensava il·lustrar llibres, perquè no hi havia editorials a Florència interessades en el tema.

—Com s'ho va fer vostè per començar a publicar?

—Ho vaig fer tard, als 42 anys. No hi havia

editors interessats a Florència, i aleshores en vaig trobar un a Suïssa. La llibertat comença a l'altre costat dels Alps!, vaig pensar. Ara a Florència hi ha una única editorial que s'interessa de debò pel llibre il·lustrat. Jo treballa sobretot amb editorials americanes.

—No ha escrit cap text més?

—Estic pensant tornar-hi. Concebo els llibres perquè funcionin sense text, però moltes editorials han decidit que és millor que n'hi hagi un. Sovint es posa a posteriori, i ha passat que han aparegut llibres meus amb textos diferents segons els països i les edicions. Els americans van fixar J. Patrick Lewis. Els textos de *La Casa* o *La comarca fèrtil* són seus. De vegades em diuen que són sobers, que amb les il·lustracions n'hi ha prou. Potser sí.

—Parli'm de La Casa. Vaig veure els originals del llibre, exposats al Saló de París-Montreuil 2009, i per això li he preguntat pel lloc on treballa habitualment.

—Vaig trigar dos anys per acabar els dibuixos. Hi va haver un punt d'inflexió cap a la meitat del procés... Estava obsessionat per la versemblança, per ser fidel al pas del temps que marca l'esperit del llibre. Vaig acabar valorant el floriment progressiu de les branques dels arbres! Mira, aquí és pelat; aquí ja té dues fulletes...

—La imatge fixa.

—Exactament. En el cas de *La Casa*, hi ha un únic escenari, però la història havia de ser viva. La casa protagonista de l'àlbum data del 1650, aproximadament. Fou l'època de la gran

epidèmia de pesta. La gent havia abandonat les ciutats per buscar refugi lluny dels nuclis urbans i sovint s'aïllaven al mig d'una muntanya. Quan vaig acabar el darrer dibuix en el qual uns nous propietaris, una mica esnobs, la transformen en el que avui entenem com a una segona residència, vaig trobar a faltar una mica de poesia. Per això, vaig fer un nou dibuix, que al llibre és el penúltim, de la casa en runes, abandonada de la mà de Déu. Hi ha fins i tot un llamp que parteix per la meitat el tronc d'un arbre. La poesia de la decadència.

—La poesia que trobem a totes les seves obres des de Rosa Blanca...

—Jo sempre dic que m'inspira més l'alquímia que no pas la ciència. A *Rosa Blanca* hi ha el punt de vista d'un infant, per això vaig dibuixar poc cel i molta terra. També vaig dividir l'espai en dreta i esquerra: la dreta representava l'est i l'esquerra l'oest. Rosa Blanca era una nena alemanya, veïna nostra. Era una nena molt riallera, però la vaig haver de fer molt trista. A la meua filla no la vaig utilitzar mai perquè en aquella època jo no dibuixava àlbums. A les meves nétes sí que les he fet servir de model un munt de vegades.

Roberto Innocenti (Bagno a Ripoli, Florència, 1940). Premi Andersen 2008, ha il·lustrat clàssics (Collodi, E.T.A Hoffmann, Dickens) i obres de creació pròpia com ara Rosa Blanca (Lóquez 1985), La historia de Erika (Kalandraka 2002) o La comarca fèrtil (FCE 2003). El 2010, Símbol ha publicat la versió en català de La Casa.

